

TS

PIATRA
NEAMT

teatrul de stat piatra neamt

STAGIUNEA 1963-1964

**caiet
program**

PREMIERA A 23-a

Hr. inv. D. I. G. 4

**TREI
GENERAȚII**

PIESĂ ÎN 3 ACTE
DE
LUCIA DEMETRIUS

ACUM 20 DE ANI...

În preajma Eliberării, scena Teatrului Național din Iași fusese transformată de către naziști în grajd. Podiumul pe care își desfășuraseră neîntrecuta lor artă Matei Millo, Aglae Pruteanu și alți mari artiști, era frământat de copitele grele ale cailor de tracțiune normanzi, iar frumoasa cortină a naționalului ieșean, gata împachetată, trebuia să ia calea Germaniei hitleriste.

Fasciștii au fost alungați. Bubuiturile de tun nu conținseră, când, un grup de oameni de teatru printre care Zaharia Volbea, Elena Cîmpeanu Drăgoi, Jean Igorov, Ion Porsilă, Bițu Fălticineanu și subsemnatul am alcătuit secția artistică a Uniunii Patrioților din Iași. Ceva mai târziu s-au alăturat Florin Gheuca, Mircea Isăcescu și cunoscuta actriță și profesoară de teatru Gina Sandri Bulandra care a preluat conducerea Teatrului Poporului, viitorul teatru de stat din Bacău.

Nu exista încă un repertoriu nou dar se întim-

plase un lucru esențial : în sala capitonată cu plus, în hall-urile de marmoră începuseră să pătrundă oamenii muncii, adevărații creatori de bunuri și de frumos. De la înălțimea scenei actorii se adresau unui public nou, insetat de cultură și adevăr.

*

Lucrurile acestea mi le-am amintit cu prilejul muncii de pregătire a premierei cu piesa Luciei Demetrius „Trei generații”.

Inchinînd această premieră sărbătoririi mărețului eveniment din august 1944, cînd, poporul eliberîndu-se de sub jugul fascist a pornit pe calea înfăptuirilor revoluționare încercăm un justificat sentiment de mîndrie :

pentru viața liberă și demnă pe care o construim pentru poporul nostru muncitor și talentat, înfăptuitor al revoluției victorioase

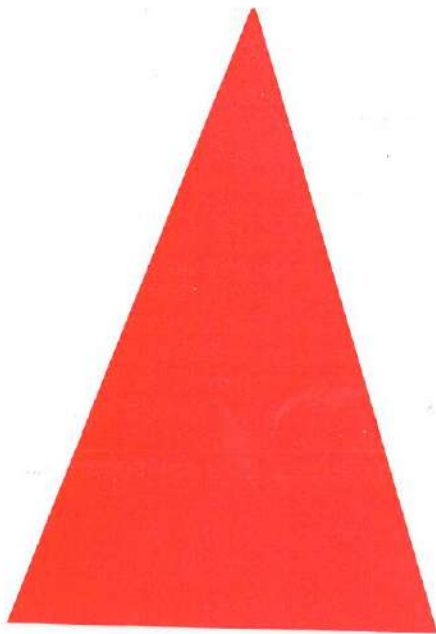
pentru înțelepții conducători de Partid și de Stat care ne-au dus pe calea realizărilor economice și culturale fără precedent în istoria patriei noastre.

„Adversari și prieteni — scrie publicistul grec Kostas Birkas — recunosc ceea ce se înfăptuiește azi în România”.

23 AUGUST 1944 a fost ziua care a declanșat aceste înfăptuiri.

ION COMAN

Directorul Teatrului de Stat
Piatra Neamț

**ROMÎNIA
CELOR 20 DE ANI
VĂZUTĂ DE...**

**NAZIM HIKMET — „Scurt reportaj liric despre
România”.**

M-am oprit, o dată, la începutul drumurilor românești.
Străbat acum în lung și-n lat drumurile românești.
Am privit oamenii, diminețile și serile.
Oamenii sînt plini de încredere.
Încrederea — lucirea mlădițelor.
Încrederea — balcon cu basma roșie.
Încrederea — fumul coșurilor de uzină
Frumoasă e viața cînd trăim cu toții, împreună, frumosul.
În această problemă, oamenii noi
Romîni sînt de aceeași părere.

SPIROS MELAS — scriitor grec.

„Am vizitat țara dvs. de 7 sau 8 ori. Cred că am văzut toate
monumentele de artă ale Romîniei, dar ceea ce mă impresionează
cel mai mult astăzi este progresul ei industrial. Sînt un admira-
tor al potențialului economic al statului romîn. Doresc ca pe viitor
să fiu martorul unui progres tot mai mare al țării dvs., și sînt
sigur că așa va fi”.

ADRIANUS van der VEEN — scriitor olandez.

„Este plăcut să vezi cum, aici, toate librăriile sînt pline de lume,
de dimineața pînă seara... Eu știu din propria mea experiență că
olandezii sînt un popor cărui îi place să citească, dar în Romînia
setea de cultură este imensă”.

Sir BERNARD HEINSE – dirijor, Australia.

„Cum îmi place România? O iubesc! Pentru ce? Pentru că m-a făcut să mă simt imediat pe culmile artei. Aici strălucește o imensă activitate culturală și artistică. Intreaga țară respiră această atmosferă, sub a cărei vrajă fermecătoare mă aflu și eu acum“.

Prof. ANDRE MIRABEL – director al Institutului neolenic de pe lângă universitatea din Paris, Franța

„Incercînd să adun impresiile despre România, mărturisesc admirația mea pentru privilegiu închinător cunoscute aici; pentru numărul mare de construcții înfîluite, pentru continua îmbunătățire a sortimentelor și calității produselor aflate în magazinele alimentare sau în cele de îmbrăcăminte“.

ANA MAYES – secretara Comitetului pentru apărarea păcii din Mexic.

„Trebuie să vă transmit felicitările mele pentru felul de viață înfîluite aici, o viață calmă, cu preocuparea de a educa tineretul în spiritul dragostei pentru viață și muncă“.

IGNAZIO BUTTITA – poet italian.

„Aș vrea să am brațele mării și inima cerului pentru a strînge la piept poporul român“.

U THANT – secretar general al O. N. U.

„Înainte am auzit multe despre ospitalitatea românească. Vizita mea a confirmat, și chiar mai mult decît a confirmat, această părere (...) Ritmul construcțiilor este extraordinar (...) Vizita mea a fost foarte instructivă, interesantă și plină de învățăminte“.

**HAMPHIRE MAGUMBA LUANDE – președintele
Congresului sindicatelor din
Uganda.**

„Realizările Republicii Populare Romine arată cît de vaste sînt posibilitățile de dezvoltare multilaterală pe care le oferă popoarelor socialismul. Am văzut aici aplicată în practică politica de construire a socialismului și — o spun cu toată sinceritatea, — am fost profund impresionat de această politică“.

BERNARDO KORDON — scriitor argentinian.

„Viitorul României socialiste se află în mers și poate fi deja văzut. Această dinamică a unui prezent care urcă ca o săgeată spre viitor se impune ochilor ca un fapt ireversibil în realitatea socială și culturală a României de azi”.

GRAHAM GREENE — scriitor englez.

„Ceea ce mi-a plăcut mai mult în România, este lumina. Lumina amurgului, peste cimpurile de porumb care se culcă în fața mea ca o mare cu reflexe de aur; lumina noilor clădiri de la Mamaia, care exprimă cu adevărat bucuria de viață; lumina pe care o descopăr pe fețele oamenilor. Aveți o țară încântătoare”.

VADIM KOJEVNIKOV — scriitor sovietic.

„Sînt a treia oară în România. Oricine vizitează țara dvs., se poate convinge că aici se desfășoară impetuos un proces de înapărire a ideilor socialismului, idei care intră tot mai mult în conținutul vieții omenestii”.

ORVILLE FREEMAN — ministrul agriculturii al S. U. A.

„Aveți un popor foarte entuziast, a cărui ospitalitate este minunată, o țară foarte bogată și productivă, cu resurse mari, de o rară frumusețe. Poporul este harnic și dîrz în muncă, dezvoltă în mod continuu aceste resurse. Părăsesc România cu sentimente de prietenie și stimă”.

ANTONIM PARGA — ziarist, Brazilia.

„Am înțeles că marea, principalul efort al guvernului român n-a constatat numai în crearea de uzine, de cetăți industriale noi, în construcția de locuințe sau de drumuri, în asistența socială, în protecția mamei, a copilului sau a tineretului; marea sa victorie a constatat în a cuceri încrederea de nezdruccinat a poporului în a-i însufleți entuziasmul, în a-l face să participe activ la atingerea marilor obiective naționale”.

KOSTAS BIRKAS — scriitor grec, în cartea „ROUMANIA” apărută la Atena

„Rezultatul dezvoltării largi și rapide a economiei României, a fost ridicarea continuă a nivelului de trai al tuturor oamenilor nuncii. Țara întregă e un imens șantier. Oamenii cunosc demnitatea de a fi om — rod al democrației socialiste. Sînt noi ca mod de a munci de a gândi. Natura este încântătoare. Zeii Olimpului s-ar fi mutat în Carpați dacă le-ar fi știut frumusețea”.

NORMAN FREEHILL — scriitor australian.

„Fiind în România, am putut admira progresul impresionant pe care-l face țara în industrie, în construcții. Dar vizitatorul străin trece prea des cu vederea că, în lumea nouă de azi mai există și un alt progres, nu mai puțin important pentru poporul român. În țările socialiste cultura, în înțelesul cel mai larg al cuvântului, este un bun al întregului popor; în România unde cultura a devenit intradevăăr un bun al poporului, ansamblurile, trupele de teatru, artiștii celebri care înainte erau prezenți numai în Capitală, pot fi văzuți astăzi, în colțurile cele mai îndepărtate ale țării. Alădată monopol al Capitalei, frumosul și deslătarea artistică sînt acum la îndemina tuturor“.

PABLO NERUDA — scriitor, Chile.

„Dacă mă veți întreba care este elementul caracteristic pe care l-am întilnit pretutindeni în România, vă voi răspunde fără nici o ezitare; fericirea. Fericirea României înfloreste din natura bătrînă și din producția tînă, ca un murmur cristalin de apă care vin din vremuri de demult, trec prin prezent cu hotărîre de nezdruincinat și își fac drum înainte, către viața nouă și luminoasă pe care o construiește România pentru poporul său“.

KAREL JANCKHEERE — poet, scriitor și publicist belgian.

„România are tot ce-i trebuie: marea, fereastră deschisă spre lume, un subsol bogat în zăcăminte și o industrie care transformă bogățiile țării în mii de bunuri destinate poporului; acestui popor care a știut nu numai să-și elibereze țara, dar mai mult, să construiască tot ce se poate vedea în România de azi“.

MIGUEL ANGEL ASTURIAS — poet, Guatemala,

Sonet despre România: DIMENSIUNI

Sedusu-m-a în România, negreșit
poporul ei de artă iubitor.
În orice parte-a țării, cu cîntecele lor
și jocuri, oamenii m-au însoțit.

O poezie nouă în fabrici de pe-ogor,
o poezie-a muncii, un vers nebănuț
deasupra sufletului meu a strălucit,
purtînd în el dimensiuni de viitor.

Cei cu credință-n om și-n visul lui
în întregime azi realizaț,
cei cu credință-n cîmpul semănat
pentru cițiva odată, azi pentru toți, dădură
sens nou și frumusețe deplină cîntului
croit din constelații înalte, pe măsură.

**trei
generații**

TREI GENI

PIESĂ ÎN 3
DE
LUCIA DEMETRIE

DISTRIBUȚIA

Sultana	SEREDA VARDUȚA
Ruxandra	CĂTĂLINA MURGEA
Eliza	ILEANA STANA IONESCU
Veronica	PAULA CHIUARU
Domnișoara Macri	IOANA MANOLESCU
Tinca	MARGA PAVLIDIS
Ioniță	CONSTANTIN VURTEJANU

REGIA ARTISTICĂ :
LUCIAN GIURCHESCU
de la Teatrul de Comedie din București

ILUSTRAȚIA :
MIRCEA C

PERUCI-MACHIAJ :
ELISĂBETA POPA MIJEA

SUFLE
ELENA DUMITRESCU

ERAȚII

ACTE

ETRIUS

UȚIA:

Ilie	DIONISIE VITCU
Chiril	CANDID STOICA
Serban	CONSTANTIN DRĂGĂNESCU
Radu	VIRGIL ANDRIESCU
Alexandru	RADU VOICESCU
Ștefan	PETRU CIUBOTARU
Pavel	TRAIAN STĂNESCU

SCENOGRAFIA:
MIHAI MĂDESCU

MUZICALĂ:

ORTEA

IR:

DUDULEANU

REGIA TEHNICĂ:

MIHAI DUDULEANU

Scrisoare deschisă

Cred că un autor poate vorbi mai bine despre ceea ce are de gând să scrie, decît despre ceea ce a scris cu cîtiva ani înainte. „Trei generații”, jucată pentru prima oară în 1956, mi-a adus marile bucurii pe care i le poate aduce unui scriitor un lucru săvîrșit de el la care publicul a răspuns, pentru că el în-suși răspunsese probabil unor întrebări ale publicului.

Un succes te îngrijorează în măsura în care te ferește. Te întrebî mereu dacă nu cumva după el vei coborî, în loc să urci, așa cum ar fi firesc. Te liniștești numai după ce mai scrii ceva, și vezi că și de data asta ai izbutit, cîteodată mai mult, cîteodată mai puțin, să

vorbești contemporanilor tăi despre ei înșiși, despre adevărul lor și năzuințele care îi frământă și-i înfrumusețează.

Sînt bucuroasă că teatrul din Piatra Neamț a cules din piesele actuale „Trei generații” și i-a dat viață pe scenă.

Dacă publicul o va primi bine, voi fi și mai bucuroasă, pentru că voi avea dovada viabilității eforturilor mele. Salut cu căldură acest public căruia nu pot decît să-i făgăduiesc să scriu pentru el în viitor mai bine, mai aproape de gândurile și sentimentele care îl fac în fiecare zi mai puternic.

LUCIA DEMETRIUS

TREI GENERAȚII

Cu prilejul celei de-a 15-a aniversări ale lui 23 August, Lucia Demetrius scria următoarele :

„23 August înseamnă începutul, geneza întregii noastre făpturi morale de azi, clipa care a hotărît pentru nașterea și, în timp, maturizarea conștiinței noastre noi, de oameni liberi într-o țară liberă ; înseamnă, pentru scriitor, punctul de plecare al întregii lui creații de după război, creație care justifică în fața propriilor lui ochi, existența lui ca om și dreptul de a se numi artist.

Găsesc semnificația zilei de 23 August în tot ceea ce fac de

ani de zile, în tema fiecărei piese, în urzeala fiecărei nuvele, în problemele la care sînt martoră și care solicită toată făptura intelectuală și morală a scriitorului, naționalizarea, socializarea agriculturii, evoluția intelectualului legat de popor, liberarea femeii din robia impusă de concepția burgheză, educația tineretului într-un spirit nou, robust”.

Opera Luciei Demetrius nu contrazice aceste mărturisiri: o caracteristică a dragaturgiei scriitoarei este facultatea de a sesiza probleme etice pe care transformările sociale le ridică în fața contemporanilor noștri. Totdeauna interesante, adesea subtile problemele acestea sînt abordate curajos, iar operele ei, aruncă un fascicul de lumină revelator asupra sufletului omului modern.

Propunîndu-și să zugrăvească „liberarea femeii din robia impusă de concepția burgheză, Lucia Demetrius ne prezintă în „Trei generații” după cum indică și titlul — trei generații ale aceleiași familii cu transformările în conștiință impuse de nolle realități sociale.

Primul act se petrece în 1896, în locuința judecătorului Ioniță. Pierzînd la cărți casa, în favoarea bătrînului moșier Chiril, magistratul își silește fiica, Ruxandra, să accepte mîna libidinosului proprietar și să renunțe la dragostea ei pentru pianistul Șerban.

Al doilea act se petrece în 1925. Moșierul Chiril, căruia îi este ipotecată moșia de către avocatul Alexandru Irimescu, își silește fiica, Eliza, să accepte cererea în căsătorie a creditorului. Eliza, dezamăgită de micimea de caracter a iubitului

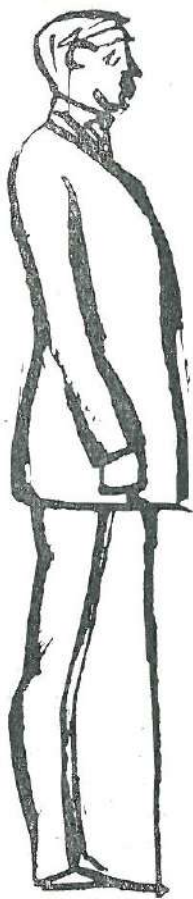
ei, doctorul Radu, renunță la tentativa de a fugi, deși era sprijinită de mama ei, și se supune tatălui cu intenția netă de a-și bate joc de viitorul ei soț, încornorându-l, dar și de lumea din care face parte, călcând în picioare filistinismul și principiile morale.

Actul trei se consumă în 1950. Veronica, fiica lui Alexandru și a Elizei, înfruntând prejudecățile aristocratice ale familiei sale, lucrează ca muncitoare într-o fabrică și se pregătește pentru niște cursuri serale în tovărășia iubitului ei, muncitorul Pavel. Incercarea tatălui de a o determina să-l părăsească se lovește de o împotrivire autentică. Sprijinită de bunică (fire cinstită și de aceea, deschisă noii mentalități) și de mamă (care regretă modul cum și-a irosit și murdărit viața) Veronica biruie. Aci, la sfârșit, avem deznodământul conflictului. Adevărul Veronicăi triumfă pentru că societatea în care trăiește este bazată pe adevăruri.

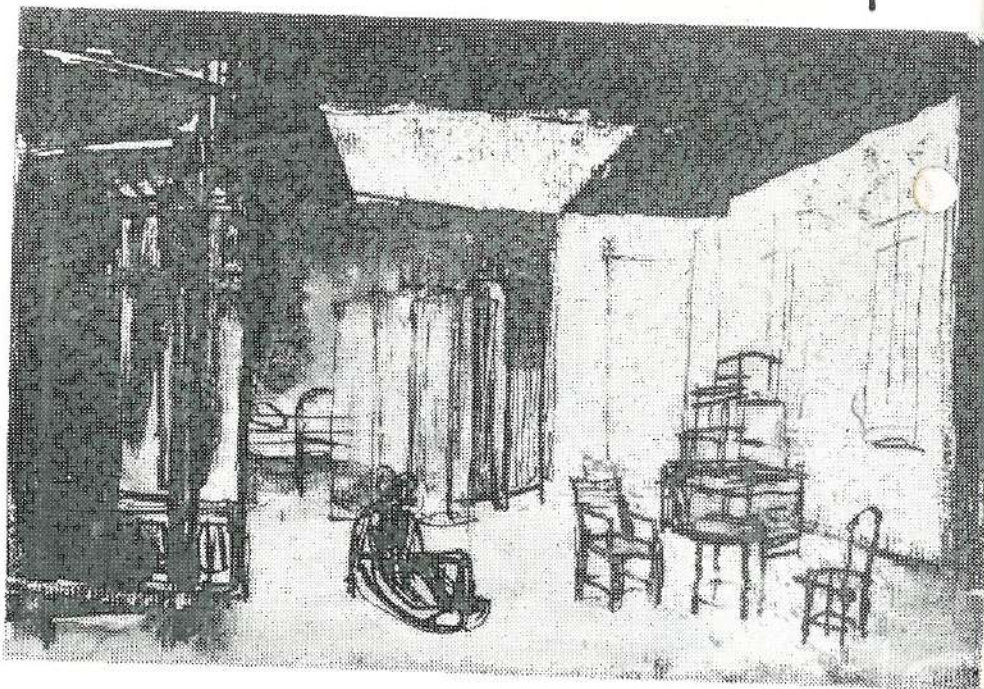
Reflectând transformările etice ale oamenilor din patria noastră piesa Luciei Demetrius este un imn închinat omului eliberat, este un imn închinat evenimentului de la 23 August care a făcut posibilă această eliberare.

LUCIAN GIURCHESCU

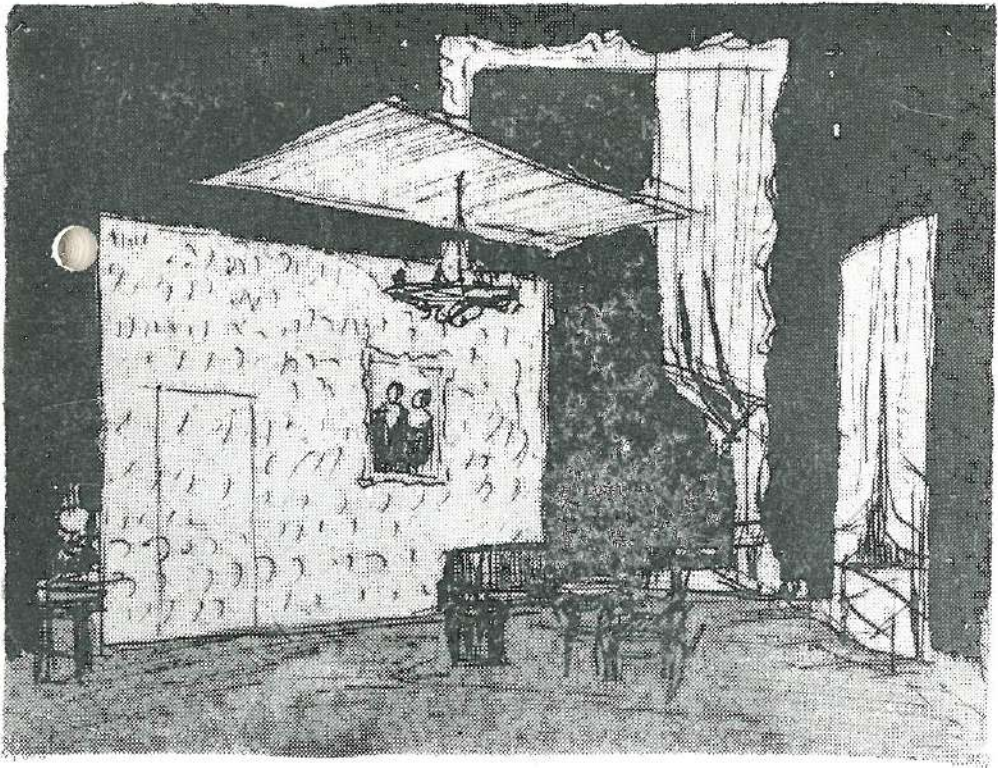
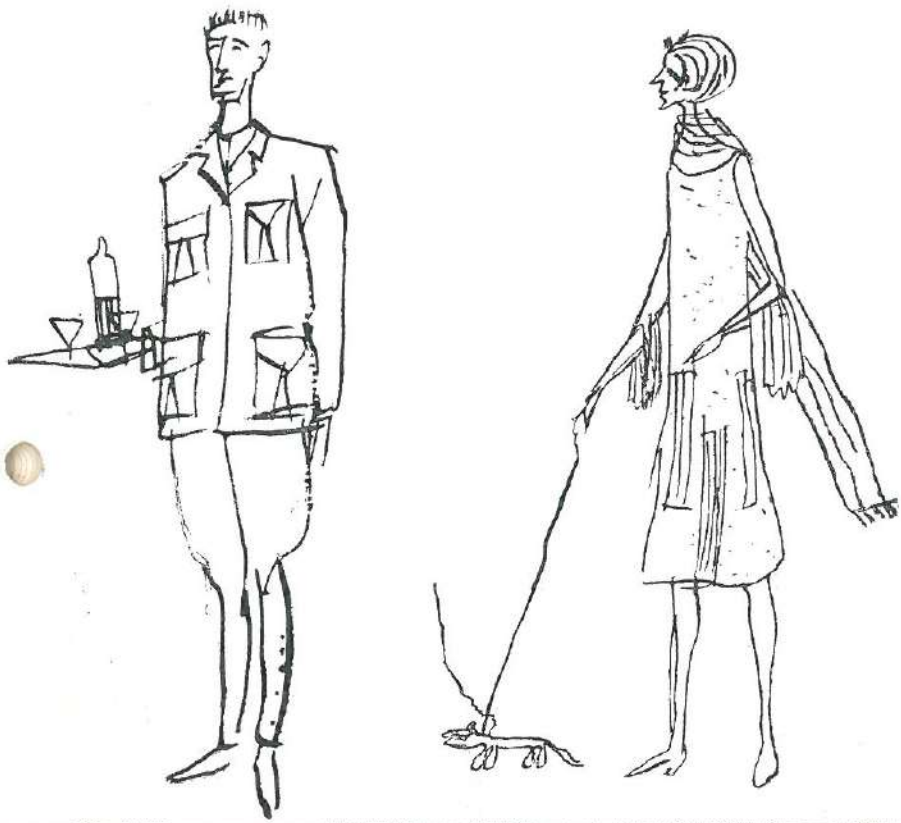

SCHIȚE
DECOR
COSTUME

COLABORATORI TEHNICI :

Pictură — GH. PETRESCU ; Lumini — M. PELIPIAN ; Sonorizare — C. ZAHARIA ; Recuzita — I. TOMULEASA ; Minuitori decor — V. CĂPITANU, D. ARMAȘU, GH. LUNGU, GHEORGHE MARCIUC, GH. IPATE, G. DRAGOTESCU, C. VASILIU ; Croitorie — D. DINU, M. NICULESCU, M. BORCEA, A. MOCANU ; Timplărie — M. MARINESCU, M. ILIESCU ; Tapiterie — I. HOGEA ; Cabinieră — E. MUNTEANU.

Teatrul de Stat Piatra Neamț

De la înființare — 1 august 1958
— și pînă la 23 AUGUST 1964

A PREZENTAT

42 premiere

CU

1.561 spectacole

VIZIONATE DE

468.824 spectatori

DIN TOTALUL DE 42 DE PREMIERE,
20 LUCRĂRI APARTIN DRAMATUR-
GIEI ORIGINALE

DĂM MAI JOS

TITLURILE ȘI AUTORII ACESTOR LUCRĂRI :

Mielul turbat	~ de A. BARANGA
Arborele genealogic	~ de L. DEMETRIUS
Casa din strada Coșbuc	~ de F. VASILIU
Vlaicu și feciorii lui	~ de L. DEMETRIUS
Apă vie	~ de I. și S. HOLBAN
Explozie întirziată	~ de P. EVERAC
Secunda 58	~ de D. DORIAN
Băiatul din banca a doua	~ de AL. POPOVICI
Nota zero la purtare	~ de V. STOENESCU și O. SAVA
Domnișoara Nastasia	~ de G. M. ZAMFIRESCU
Dragă mi-e viața spectacol de estradă	~ de R. M. RĂTESCU și F. GHEUCA
Nuntă la castel	~ de S. ANDRAS
Siciliana	~ de A. BARANGA
Dumbrava minunată	~ de AL. POPOVICI
O singură viață	~ de I. HRISTEA
Omul cu mirșoaga	~ de GH. CIPRIAN
Deșteapta pămîntului	~ de V. I. POPA
Academicianul	~ de V. ORNARU
Noaptea e un sfetnic bun	~ de AL. MIRODAN
Trei generații	~ de L. DEMETRIUS

